

Vraag: Hebben wij een vrije wil?

Hebben wij een vrije wil? Zijn de keuze die we maken het gevolg van ons verstand? Onze ratio? En wat is dat eigenlijk, vrije wil?

Deze vraag is gerelateerd aan de vraag "[Ik ben opgegroeid met het geloof in de uitverkiezing, heb ik wel invloed op mijn redding?](#)", maar deze keer wil ik deze vraag veel dichter bij ons zelf bekijken.

Antwoord: Ja

Om maar meteen met de deur in huis te vallen, ja, wij hebben een vrije wil. Maar... daar is nog wel wat meer over te zeggen want alleen een "ja" geeft een totaal misleidend beeld. In de praktijk zie je namelijk dat nogal wat mensen niet uit vrijheid handelen maar veel eerder gebonden zijn in hun handelen.

Hebben we een vrije wil?

Het antwoord op deze vraag is ja en onze vrije wil is heel erg kostbaar. Je merkt dat aan hoe we ons voelen als we het kwijtraken, bijvoorbeeld door oorlog, ruzie of gevangenschap. Maar ook onze God hecht heel veel waarde aan onze vrijheid van handelen. Hij betaald daar een heel hoge prijs voor. Hij gaat in het respecteren van onze vrije wil vaak zo ver dat wij Hem daardoor niet kunnen begrijpen.

Wat is dat, een vrije wil?

Dit is een heel indringende vraag. Heel vaak wordt er, zonder daar echt over na te denken, van uit gegaan dat vrijheid is:

“vrij kunnen doen wat je wil”

Een beetje chargeerde, is dit de visie van een kind wat opstandig wordt als het iets niet mag. Als je daar wat beter over na denkt dat kom je er al snel achter dat die visie veel te simpel is, want de vraag die daar onmiddellijk op volgt is: Waarom willen we eigenlijk iets?

- Omdat we het een ander hebben zien doen?
- Of omdat we het leuk vinden?
- Moeten we daarbij rekening houden met wat het met een ander doet?
- En hoe zit het met onze kennis? Veranderd ons “wat we willen kunnen doen” naarmate we begrijpen wat ons doen teweeg brengt?
- En hoe zit het met manipulatie? Als iemand anders die ons zijn wil oplegt door manipulatie?
- Of als wij een ander manipuleren? Is dat ook vrijheid?

Het conflict wat hieruit naar voren komt is dat “vrij kunnen doen wat je wil” uitgaat van jezelf, terwijl je in de realiteit hebt te maken met een wereld vol “andere mensen”. Daarnaast blijkt nog eens dat gelukkig zijn, of doen wat je wil, toch heel vaak iets te maken heeft met contact met andere mensen. Een statement over vrijheid wat alleen iets zegt over jezelf kan daarom nooit echt reël zijn.

Hindernissen voor vrijheid

Er zijn nogal wat zaken die onze vrijheid inperken of (ongewild) invloed uitoefenen op wat we willen. Wat voorbeelden:

- Gebrek aan kennis. We begrijpen niet wat “iets” wat we willen, aanricht
- Kortzichtigheid (ongeduld, gemakzucht) kan de effectiviteit van ons handelen ernstig beperken
- Manipulatie van anderen
- Misleidende informatie
- Angst
- Onbegrip, of een vervormd beeld van onze eigen behoeften
- Beperkingen in onze mogelijkheden, lichamelijke gebreken
- Beperkte financiële middelen
- Onbegrip van hoe we onze doelen kunnen bereiken
- Soms hebben we doelen die niet bij ons passen omdat we een ander “na doen”

Om dit wat toe te lichten kan ik enkele voorbeelden geven.

Gebrek aan kennis en kortzichtigheid.

Alcohol misbruik is zo'n voorbeeld. Een tiener wil kunnen “feesten” en “zuipen”, dus, wie houd hem tegen. Na een paar jaar zo door te gaan is hij financieel geruïneerd, zijn lichaam is gesloopt, zijn vriendinnen verliest hij steeds door zijn onbehouwen egoïstische gedrag en uiteindelijk leeft hij als een armzalige alcohol verslaafde, die steeds naar de drank grijpt omdat hij de belofte van het “feest” achterna loopt, maar waarbij de lol steeds wranger wordt en de vreugde steeds onbereikbaar. “Zijn vrije wil” leidde hem naar de gevangenschap van een alcoholverslaving.

Manipulatie en kortzichtigheid

Een manager in een bedrijf is erg gericht op zijn eigen belang, hij manipuleert de mensen onder hem en hij is niet eerlijk tegen zijn collega's. Eerst lijkt hij op deze manier succes te boeken, maar hij betaalt een hoge prijs voor zijn gedrag. Nagenoeg iedereen krijgt een hekel aan hem. Haast niemand doet nog iets voor hem tenzij het verplicht is. Iedereen lijkt hem te ontwijken, mensen die hij nodig heeft gaan weg en zijn projecten lopen steeds vaker vast. Hij wordt achterdochtig en heeft steeds meer last van stress. Uiteindelijk is hij eenzaam en ongelukkig. Hij probeert steeds krampachtiger nog iets te bereiken maar het lijkt wel of iedereen tegen hem is.

Onbegrip van onze eigen behoeften

Een jonge man, pas getrouwd gaat er enthousiast tegen aan. Ambitieuw werkt hij zich omhoog langs de carrière ladder. Hij krijgt een groot huis, een mooie auto en op zijn werk is hij belangrijk. Thuis gaat het wel wat minder, zijn vrouw zeurt steeds vaker, ze heeft er geen begrip voor dat zijn baan veeleisend is. Maar een manager kan toch niet om vier uur ('s middags) naar huis. Je moet er wel wat voor over hebben. Zijn kinderen worden groter, opstandiger, eigenlijk weet hij helemaal niet wat ze overdag doen. Zijn vrouw wil van hem scheiden. Waar doet hij het eigenlijk allemaal voor? Waarom is er niemand dankbaar voor al het werk wat hij doet? Waarom krijgt hij thuis geen erkenning voor zijn werk?

Ik hoop dat u dit stukje doorzichtig en simpel vindt. Dit probleem komt zo vaak voor dat ik er toch echt rekening mee moet houden dat veel mensen de misser hiervan niet begrijpen. Een aantal jaren terug was hierover een reclame spotje, tenminste zo interpreteerde ik het destijds: "Wie is die man toch die elke zondag het vlees snijdt".

We zijn zo bezig met ons zelf te bewijzen en erkenning te verwerven, dat we maar niet kunnen begrijpen dat we in de eerste plaats in het gezin moeten zijn, aanwezig zijn zoals we zijn, zonder iets te moeten bewijzen of bereiken. Dit is zo simpel dat het haast wereldvreemd is in onze prestatie gerichte maatschappij. Vooral vrouwen zijn van nature relatie gericht en niet als eerste prestatie gericht. Dit is wel iets om over na te denken.

Gebrek aan kennis en inzicht

Het komt er dus op neer dat we vaak niet het inzicht hebben om met onze gaven die we hebben het geluk te bereiken. We begrijpen niet waar we gelukkig van worden, we hollen als blinden achter andere blinden aan en laten ons manipuleren door een stortvloed aan reclame uitingen.

Een nieuwe definitie van vrijheid

Wat ik als vrijheid zie, is:

Weten wat goed (voor je) is, wat bij je past, en in staat zijn om ervoor te kiezen dat ook te doen.

Om in vrijheid te kunnen leven zul je op zoek moeten gaan naar wat goed is voor je. Vrijheid is niet “zomaar wat doen” waardoor je leven een puinhoop word. Ik denk ook niet dat je meteen vanaf het begin (je geboorte) het goede moet weten te doen, maar wel het ernaar opzoek gaan, het leren van de dingen die je doet en het volwassen worden is vrijheid. Op deze weg is het zoeken naar goede informatie en goede raadgevers cruciaal.

Leermeesters

Er zijn heel wat mensen die deze weg zijn ingeslagen. En er zijn heel wat leermeesters in de markt om deze vraag te bedienen.

Er is natuurlijk de goedkope rommel voor de ongelukkigen, mensen die tussen het vuilnis van de maatschappij, de reclames, door kopen van luxe artikelen hun geluk proberen te vinden. Maar deze dingen blijken vaak weinig meer te bieden dan het verrijken van de adverteerder.

Dan zijn er de Geestelijke leiders die uit zijn op persoonlijk succes, veel volgelingen is veel geld en veel invloed.

Er zijn leermeesters die zelf misleid zijn, ze verkopen dwaasheid en dwalingen voor wijsheid.

De goede meester

Er is uiteindelijk maar een goede meester die niets van jou nodig heeft en die jou geven wil wat je nodig hebt. Die meester is Jezus. Hij kan je de weg wijzen die je het beste gaan kunt omdat Hij je zelf heeft gemaakt, Hij weet wat je bestemming is, de dingen die Hij je vraagt brengen je voldoening en geluk omdat dit de dingen zijn waarvoor je ook de mogelijkheden hebt. En nee, wat hij je vraagt is niet altijd makkelijk, maar wil je dan niet de gaven die je hebt ook gebruiken? Je wilde je toch bewijzen? Nou, laat ik je dan eens uitdagen en maak met Hem de sprong naar een nieuw leven.

Een leven met Jezus is een leven in vrijheid. Als je echt begrijpt wie Hij is dan zul je jezelf vrijwillig aan Hem onderwerpen en zodoende de vrijheidsgraden ontdekken die je kunt bewandelen zonder jezelf te ruïneren. Vrijheid is keuzen maken, de juiste keuzen. Als je weet wat goed is voor je dan kan je wil zich daar op richten.

1-Johannes 2:15

[15] Verlies uw hart niet aan de wereld of aan de dingen in de wereld! Als iemand de wereld liefheeft, woont de liefde van de Vader niet in hem. [16] Want al wat in de wereld is, de hebzucht, de afgunst en het pronken met bezit, dat alles komt niet van de Vader maar van de wereld. [17] En die wereld gaat voorbij met heel haar begeerlijkheid, maar wie de wil doet van God blijft in eeuwigheid.

Spreuken 4:20

[20] Mijn zoon, schenk aandacht aan mijn woorden en neig je oor naar mijn uitspraken; [21] zorg dat je ze niet uit het oog verliest en bewaar ze in je hart. [22] Want zij zijn leven voor wie ze vinden en genezing voor wie ze verkondigen.

Een leven zonder de bereidheid keuzen te maken is dwaasheid en chaos. Je bent dan als een stuurloos schip op de golven van je emotie en van wat anderen doen. Een wil zonder kennis en zonder richting is een ongeleid projectiel wat naar willekeur schade aanricht.

Verwijzingen

Zie ook:

- stichting-promise.nl - [De vrije wil](#)